
LA REGULACIÓ DE LES AGRUPACIONS DE PRODUCTORS AGRARIS PER LES
COMUNITATS AUTÒNOMES A PARTIR DE L'ADHESIÓ D'ESPANYA
A LA CEE. EL CAS CATALÀ

Albert Massot i Martí
Josep Villarreal i Moreno

RÉSUMÉ

Cet article vise à analyser les effets juridiques futurs de l'application du régime communautaire sur les organisations de producteurs agricoles, dans l'ordre compétentiel en vigueur en Espagne.

Après l'adhésion il s'impose d'adapter notre système juridique au Droit Communautaire. Les preceptes constitutionnels touchant les organisations de producteurs obéissent à un principe de compétence partagés entre l'État et les Communautés Autonomes. En plus, cette matière est à cheval entre la politique des marchés et la politique des structures, de sorte que els conflits d'attribution entre les administrations publiques peuvent être très fréquents si l'adequation normativa ne respecte pas la distribution compétentielle définie par la Constitution et les Statuts d'Autonomie.

De l'avis des auteurs, la régulation effectués par l'Administration Centrale jusqu'aujourd'hui peut menacer le système en vigueur.

Afin de concrétiser le sujet, l'analyse s'est limités au cas catalan.

SUMMARY

The present article attempts an analysis of the future legal effects of the application of the community regime on agricultural producer organizations, on the jurisdictions currently in force in Spain.

After Spain's joining the EEC, our legal system must be adapted to Community Law. The constitutional precepts of producer organizations obey a principle of legal authority shared by the State and the Autonomous Communities. On the other hand, this matter is also dependent upon the market and structure policies and so, frequently, causes jurisdiction conflicts between various public administrations if the regulation changes do not respect the authority distribution as defined by the Constitution and the Autonomous Statutes.

In the opinion of the authors the regulations put into effect by the Central Administration so far, could act against the established system.

In order to concentrate the material in the present study, it has been limited to the situation in Catalonia.

1. LA CONCENTRACIÓ DE L'OFERTA AGRÀRIA, UNA NECESSITAT URGENT

Les transformacions que patí l'economia espanyola a partir del Pla d'Estabilització es reflectiren òbviament també en el sector agrari donant lloc a la substitució de l'agricultura tradicional per l'anomenada «nova agricultura». (1) L'agricultor en aquest nou context està obligat a comprar per a produir i a produir per a vendre

Les relacions que s'han generat a l'entorn de la integració de l'agricultura dins el conjunt de l'economia han seguit un camí no gens fàcil, i, en darrer terme, s'han vist sotmeses a un nou factor extern de perturbació: l'adhesió d'Espanya a les Comunitats Europees amb la consegüent aplicació de la Política Agrícola Comuna (P.A.C.) i, especialment, del principi general de la lliure circulació de mercaderies, que estableix en els mercats unes condicions per a la competència

Arran de la integració a la CEE s'han multiplicat les intervencions públiques dels especialistes sota la forma de debats, seminaris o estudis, demanant i manifestant la necessitat de millorar l'organització de l'oferta dels productes agraris (2) amb l'objectiu de poder adequar la producció als canvis observats dins la demanda agroalimentària, assolir una reducció dels costos mitjançant la comercialització en comú, millorar la qualitat dels productes amb un paral·lel augment del valor afegit i, en definitiva, obrir noves vies participatives dels agricultors en el funcionament del mercat

En aquest nou marc el foment i intensificació de l'associacionisme agrari, tant a nivell productiu com comercial, (3) constitueix una de les bases de la política agrícola a desenvolupar a Espanya i a Catalunya durant el període transitori fixat en el Tractat d'Adhesió (4) per a permetre de superar positivament les tradicionals restriccions de la nostra oferta i augmentar, en suma, la competitivitat de la nostra agricultura.

2. L'ORGANITZACIÓ DELS PRODUCTORS AGRARIS A L'ORDENAMENT ESPANYOL ABANS DE L'ADHESIÓ

Mentre que els Estats amb un cert nivell de desenvolupament econòmic, i en especial molts dels integrants de la Comunitat Econòmica Europea, fa molt de temps que promouen l'associacionisme agrari, al nostre país aquestes accions començaren tard i amb importants limitacions funcionals que no permeteren el desenvolupament

pament que hauria estat desitjable.

Efectivament, la Llei 29/72 de 22 de juliol i les seves corresponents disposicions reglamentàries (5) configuraren i regularen les anomenades «Agrupacions de Productors Agraris» (A.P.A.S.) com un instrument per a la millora de la comercialització agrària i les condicions de consum mitjançant la concentració de l'oferta, la tipificació dels productes, l'assoliment d'una òptima gestió comercial a escala adequada i l'aclariment del mercat i els seus canals de distribució.

Per al foment de les Agrupacions, l'esmentat conjunt normatiu establí una sèrie d'ajuts per a aquelles associacions d'agricultors que, sota la forma de cooperatives o societats agràries de transformació (S.A.T.S.), es comprometeren a complir unes determinades condicions funcionals i de dimensió per a poder assolir els objectius abans relacionats. (6)

Malgrat aquestes mesures, i la constitució el 1976 de la Federació Espanyola d'Agrupacions de Productors Agraris (F.E.A.P.A.), el grau d'expansió de les A.P.A.S. i el volum de comercialització de la producció agrària gestionada fins a la nostra integració a la Comunitat no arribaren, ni gens ni mica, a uns nivells mínimament satisfactoris. Cruz Roche, en un estudi publicat el 1984, resumí les principals característiques d'aquesta situació: (7)

1. La presència de les A.P.A.S. al sector agrari era quasi insignificant, la qual cosa volia dir que, malgrat la consolidació d'uns instruments vàlids per a la millora de la comercialització agrària, no podien esperar-se a curt termini o a mitjà grans canvis en els models vigents. (8)

2. El 65,2% de les A.P.A.S. no realitzaven cap activitat transformadora, i les limitava a la comercialització dels productes de temporada. Hom detectava una tendència a l'establiment de contractes de subministrament amb empreses de transformació, renunciant d'aquesta manera expressament a fer-se càrrec d'aquestes funcions.

3. La incidència de les A.P.A.S. tenia un cert pes específic als subsectors de cítrics i fruita fresca en general, seguits a distància per fruits secs, horta i productes ramaders bovins, essent pràcticament inexistent a la resta de subsectors.

Les causes de tot això es poden trobar a diferents nivells: (9)

1. D'una part, a l'antiguitat o obsolescència de la Llei 29/72 i el condicionament que significà que les A.P.A.S. fossin creades dins un context radicalment diferent de l'actual, amb enquadrament obligatori dins l'Organització Sindical del règim anterior.

2. En segon lloc, la manca d'assignació per part de l'Administració d'uns recursos congruents amb els objectius previstos a la Llei. Això és patent en el fet que, amb l'adhesió d'Espanya a la CEE, les A.P.A.S. poden beneficiar-se des del març de 1986 d'ajuts superiors als d'abans de l'adhesió, a càrrec de l'Administració espanyola, els quals, alhora, donen lloc als corresponents reemborsaments del FEOGA-Orientació. (10)

3. Una important restricció ha estat també, amb quasi tota seguretat, la reducció de la qualificació d'A.P.A.S. a cooperatives i S.A.T.S. En contraposició, per exemple, a França hom reconeix com a «groupements de producteurs» (11) sindicats de posada al mercat, les societats d'interès col·lectiu agrícola (S.I.C.A.), associacions, cooperatives i les respectives federacions, i existeixen alhora uns *groupements* de segon rau anomenats Comitès Econòmics Agrícoles (C.E.A.).

4. D'una altra part, la normativa espanyola mai no ha atorgat a les A.P.A.S. el protagonisme que necessitaven i que la Llei 29/72, formalment, considerava. Mai no ha estat desenvolupada la completa estructuració fins a arribar a la regulació de l'oferta i els mercats, i hom s'ha limitat a un tímida foment. Tampoc no s'ha actuat en el sentit d'organitzar-les a nivell regional, amb fórmules similars als C.E.A., capaces d'intervenir amb eficàcia en l'ordenació de l'oferta (12)

5. Altres possible causes menys significatives podrien ésser la inaplicació durant massa de temps de normes de qualitat al mercat interior, especialment al sector hortofructícola, o la tants cops esmentada desconfiança de l'agricultor envers l'associacionisme en general

3. LES ORGANITZACIONS DE PRODUCTORS DINS L'ORDENAMENT COMUNITARI

3.1. El reconeixement de les organitzacions de productors pel Dret Agrícola Comunitari

Després de diferents propostes, (13) el Reglament 1360/78 del 31 de juliol del Consell (14) fou el primer acte comunitari de caràcter horitzontal dedicat al foment de les agrupacions d'agricultura i ramaders, anomenades d'acord amb la terminologia comunitària «organitzacions de productors» o O.P.A.S. (15) Abans havien estat adoptades normes específiques per als sectors de la pesca, el llúpol, l'hortofructicultura i els cucs de seda. (16) Després del 1978 foren regulades també amb caràcter especial les organitzacions de productors del sector del cotó i hom potèncià de nou les organitzacions pesqueres. (17)

El Reglament 1360/78 significà el reconeixement definitiu del paper de les organitzacions de productors a l'àmbit agrari comunitari, n'amplià substancialment el marc geogràfic d'actuació («regions amb deficiències estructurals greus») (18) i augmentà el nombre de productes afectats

Avui encara aquest Reglament consueix la norma-marc per excel·lència en aquesta matèria (19) en regular d'una manera genèrica les condicions de reconeixement i foment de les organitzacions de productors agràries i ramaderes. La seva darretera modificació, el Reglament 1760/87, (20) en prorroga la durada fins al 1991 i en reforça les mesures.

Amb posterioridad al 1978, dos Reglaments generals de la Comissió el complementaren: el Reglament 2083/80 de 31 de juliol, sobre modalitats d'aplicació relatives a l'activitat econòmica de les organitzacions de productores, i el Reglament 2084/80 de 31 de juliol, per a la determinació de les despeses reals de constitució i funcionament administratiu de les organitzacions. (21)

Cal dir alhora que encara a l'actualitat les Organitzacions Comunes de Mercat que atorguen un cert paper a les organitzacions de productors són poques i poc significatives en funció del pes dels respectius subsectors en la producció final agrària. En aquest sentit cal destacar el règim excepcional reconegut als Milk Marketing Boards britànics, expressament regulat pel Reglament 142/78 de 20 de juny. (22)

3.2 Objecte normatiu del Reglament 1360/78

El Reglament 1360/78, malgrat que reconegui les funcions gestores en la política comunitària de mercats de les organitzacions de productors, té bàsicament el caràcter d'una mesura horitzontal socioestructural.

Això resta evident atorgar-se com a propi l'objectiu de corregir les deficiències estructurals de determinades regions al nivell de l'oferta dels productes agraris (Article 1) mitjançant la seva concentració i l'adaptació en comú de la producció a les exigències del mercat (Article 5.1). I ho confirma el fet que a l'article 12 hom declara els ajuts comunitaris previstos als articles 10 i 11 una acció comuna d'acord amb el Reglament 729/70 (23) i, en conseqüència, a càrrec del F.E.O.G.A.-Orientació (Articles 13.3 i 14.2). Resten fora del present Reglament els ajuts a càrrec del F.E.O.G.A.-Garantia que, com a compensació de les operacions de retirada del mercat, poden ésser aplicats.

En aquest marc, el Reglament 1360/78, malgrat l'important paper que tenen atribuït les organitzacions de productors en la regulació de l'oferta i la comercialització dels productes d'algunes Organitzacions Comunes de Mercat, atorga al Dret Intern dels Estats Membres l'establiment de les formes de constitució i funcionament d'aquestes organitzacions. Alhora es limita a fixar una sèrie de condicions mínimes que garanteixin simultàniament l'aplicació de les regles comunitàries sobre competència i l'adequat compliment de les funcions gestores de la P.A.C. També regula un règim d'incentius financers per a la constitució de les organitzacions.

3.3 Matèries que són competència del Dret Intern dels Estats Membres

Hom atribueix expressament al Dret Intern dels Estats Membres:

1. El reconeixement de les organitzacions de productors i llurs federacions, incloses aquelles ja existents en el moment de l'adhesió, a partir de les condicions mínimes establertes pel Dret Comunitari (Articles 4 i 7).

2. L'acceptació d'organitzacions que incloguin altres persones que no siguin productors individuals a llurs associacions, sempre i quan resti garantit en els estatuts que seran els productors qui controlaran l'organització i les seves decisions (Article 5.2). En altres paraules, en poden ésser membres les cooperatives (tan importants en aquest àmbit, especialment a països com Itàlia o Espanya) (24), els industrials i els comerciants en general.

3. L'atorgament de la personalitat o de la capacitat jurídiques suficients per a ésser subjecte de drets o obligacions (Article 6.1.g). Hi ha, doncs, una quasi total llibertat de forma jurídica per a assolir la qualificació d'organització de productors (societats civils o mercantils ja creades, sindicats, etc.).

4. La garantia del respecte a les disposicions legals o reglamentàries dirigides a protegir l'organització, les seves federacions o els seus creditors contra les conseqüències financeres derivades de la sortida d'un membre o, simplement, per a impedir aquesta sortida durant l'exercici pressupostari (Article 6.1.d).

5. L'anul·lació del reconeixement, en compliment de les condicions establertes pel Dret Comunitari (Article 8).

6. L'establiment de règims de foment de les organitzacions i llurs federacions (Articles 10 i 18).

7. El Reglament 1760/87 ha permès als Estats la substitució de l'obligació de comercialitzar la totalitat de la producció controlada per les organitzacions de productors per la contractació amb tercers per a la realització d'aquesta tasca (nou Article 6.1.c). (25)

3.4 Matèries regulades pel Dret Comunitari

Es troben regulades expressament pel Dret Comunitari:

1. La delimitació de les regions amb dèficits estructurals a l'oferta (Article 2). Al nostre cas, hom ha reconegut aquesta condició a la totalitat del territori espanyol. (26)

2. La definició dels productes agrícoles o ramaders objecte de les organitzacions. Pel que fa a Espanya, (27) com en els casos d'Itàlia o Grècia, aquests productes poden ésser tots els recollits a l'Annex II del Tractat de Roma, amb l'excepció de les fruites i les hortalisses, el llúpol, els cucs de seda, el cotó, els productes de pesca (28) i aquells productes agrícoles transformats a partir dels productes de base origen de les Organitzacions Comunes de Mercat, relacionats a l'Annex II del mateix Reglament (Article 3.1). No hi ha, doncs, una clara sectorialització. Aquesta, en qualsevol cas, dependrà dels problemes estructurals de l'oferta que pateixin els Estats Membres.

3. La formulació dels objectius de constitució de les organitzacions (Article 5.1) i llurs federacions (Article 5.3), i l'adopció de criteris comuns de producció i racionalització de l'oferta per part dels membres per a adequar-se a les exigències del mercat, sempre i quan permetin la consecució dels objectius esmentats a l'article 39 el Tractat CEE (Article 6.1.a).

4. La definició de productor agrari susceptible d'ésser integrant d'una organització (Article 5.1). Cal assenyalar que hom accepta solament a l'àmbit dels productes agrícoles transformats els industrials que alhora siguin productors.

5. Les condicions mínimes per a ésser reconegudes les organitzacions o les seves federacions pels Estats Membres:

5.a Presentació de la corresponent sol·licitud (Article 4.a).

5.b Que siguin organitzacions on, almenys, dues tercers parts dels integrants dirigeixin empreses agrícoles ubicades a les regions declarades objecte d'actuació i on, almenys, la meitat de la producció comercialitzada vingui d'aquestes mateixes zones (Article 4.c).

5.c Activitats mínimes a realitzar, tant pel que fa a la producció com a la canalització cap al mercat, per a ésser reconegudes, amb la corresponent obligació de fixar en aquestes fases normes comunes per a llurs integrants (Articles 4 final i 6.1.b). (29) Respecte a la fase de producció, cal reconèixer que encara les atribucions de les organitzacions de productors són mínimes i es limiten quasi únicament a la gestió de determinats ajuts directes a la producció en Organitzacions Comunes de Mercat sense sistemes de preus comuns d'intervenció, o en Organitzacions Comunes de Mercat amb una insuficient protecció exterior. Sens dubte és més important el paper de les organitzacions a la fase de canalització dels productes al mercat, que el Reglament delimita: els estatuts hauran d'incloure l'obligació dels integrants de treure al mercat, amb una sèrie de matisos, la totalitat de la producció destinada a la comercialització (Article 6.1.c) (30), i aquesta sortida o canalització abastarà les operacions de concentració de l'oferta, preparació de la venda i oferta als majoristes (Article 6.2). En altres paraules, les organitzacions de productors poden realitzar les primeres transformacions directament lligades als productes, i únicament en poden negociar la venda, mai concloure-la. Aquesta funció de venda correspondrà als mateixos productors a títol individual o a les cooperatives de venda constituïdes per aquesta raó. Una excepció important i significativa a aquesta regla són els Milk Marketing Boards britànics, d'acord amb el ja esmentat Reglament 1422/78. (31)

5.d Control, garantit estatutàriament, de l'organització per part dels productors (Article 5.2).

5.e El respecte a la normativa comunitària en matèria de competència o lliure circulació de mercaderies. Condició que s'assoleix amb la garantia estatutària de la llibertat de renúncia a ésser membre de l'organització (Article 6.1.d), amb l'exclusió de qualsevol disposició discriminatòria, en especial per raó de nacionalitat o lliure establiment (Article 6.1.f) i amb la prohibició de tenir una posició dominant en el mercat, excepte quan sigui necessària per a la realització dels objectius de l'Article 39 del Tractat (Article 6.1.i). Aquesta significativa excepció es trobava ja en el conegut Reglament 26/62 de 4 d'abril, (32) sobre aplicació de les normes de competència a la producció i el comerç dels productes agrícoles, i aquest tracte privilegiat és refermat a l'Article 17 del mateix Reglament 1360/78, quan estableix que únicament s'aplicaran les normes contra els acords, decisions i pràctiques concertades que ataquin l'Article 85 del Tractat CEE a partir de la data de la seva comprovació. (33) Tornem a trobar ací una certa compensació pel paper de gestors de la P.A.C. que les organitzacions de productors genen reconegut.

5.f Justificació d'una activitat econòmica suficient (Article 6.1.e) que garanteixi el compliment efectiu de la funció econòmica atorgada a les organitzacions pel Dret Comunitari. Per aquest motiu l'Article 6.3 (34) preveu la fixació de quantitats mínimes de superfície de conreu, volum de vendes, volum de producció o de membres, que el Reglament 2083/80 de 31 de juliol de la Comissió establí posteriorment. (35)

5.g Portar una comptabilitat separada, per a les activitats objecte de reconeixement, que permeti el càlcul dels ajuts comunitaris, alhora que la fiscalització de llur utilització (Article 6.1.h).

6. Paral·lelament el Reglament 1360/78 preveu, al Títol III, la concessió de dos tipus d'ajuts financers a les organitzacions de productors:

6.a Uns ajuts comunitaris sota la forma d'un percentatge sobre el valor dels

productes comercialitzats, amb uns sostres predeterminats, (36) per a fomentar-ne la constitució i facilitar-ne el funcionament administratiu (Article 10). Aquests ajuts podran ésser atorgats durant els 3 primers anys després del reconeixement, i si són organitzacions ja constituïdes hauran d'haver estat creades 3 anys abans del dia de l'adhesió d'Espanya. (37) Aquests ajuts, com ja ha estat comentat, són imputables al F.E.O.G.A.-Orientació, que reemborsarà en principi el 25% de les despeses efectuades pels Estats Membres (Articles 12, 14 i 15)

6.b Uns ajuts nacionals suplementaris, no susceptibles de beneficiar-se del concurs del F.E.O.G.A., amb les condicions o modalitats que els Estats considerin conuenients, sempre i quan siguin respectats els Articles 92 a 94 del Tractat CEE. (38)

7. En darrer terme, assenyalar que el Reglament també fixa el termini de durada de l'acció (Article 13, que la darrera modificació efectuada pel Reglament 1760/87 prorroga fins al 31 de desembre de 1991.

4. L'EXECUCIÓ DEL DRET COMUNITARI EN MATÈRIA D'ORGANITZACIONS DE PRODUCTORS PER LES COMUNITATS AUTÒNOMES. EL CAS CATALÀ

4.1 L'execució del Dret Agrícola Comunitari a partir de l'orden competencial vigent

L'Article 12 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix la competència exclusiva de la Generalitat en matèria d'agricultura i ramaderia (Apartat 4) i de comerç interior i defensa del consumidor i de l'usuari (Apartat 5), únicament limitada pel respecte al principi de llibertat d'empresa (Article 38 de la Constitució espanyola, C.E.), als criteris de planificació de l'activitat econòmica general, bàsicament contingudes a les successives Lleis de Pressupostos Generals de l'Estat (Article 131 de la CE), i a les bases de l'ordenació del crèdit, la política monetària i les bases de la planificació general de l'activitat econòmica (Article 149.1, Apartats 11 i 13 de la CE).

Recordem que el Tribunal Constitucional ha reiterat suficientment que «cal tenir en compte que l'establiment per part de l'Estat de les bases de l'ordenació no pot arribar a tal grau de desenvolupament que deixi buida de contingut la correlativa competència de la Comunitat». (40)

Alhora, l'Article 96.1 de la Constitució preceptua que «els Tractats Internacionals celebrats vàlidament formaran part de l'ordenament intern un cop hagin estat publicats oficialment a Espanya» i, com a complement paral·lel a aquesta recepció del Dret Internacional Convencional, (41) l'Article 27.3 de l'Estatut català disposa que la Generalitat «adoptarà les mesures necessàries per a l'execució dels Tractats i Convenis Internacionals en allò que afectin les matèries atribuïdes a la seva competència, segons el present Estatut». (42)

L'Alt Tribunal també ha tingut l'ocasió de pronunciar-se sobre els possibles efectes de la cessió de competències per raó de la nostra adhesió a la CEE. La Sentència 44/82 de 8 de juliol (43) ha reconegut expressament que la clàusula d'execució dels Tractats per la Comunitat Autònoma catalana és una conseqüència lògica de l'organització territorial de l'Estat. L'Administració central, segons l'Article 93.1 de la CE, té solament atribuïda una competència instrumental de garantia del compliment de la normativa comunitària, corollari d'ésser l'única responsable internacional de l'execució dels Tractats dels quals forma part. (44)

D'una altra banda, és evident que hi ha una equiparació de la normativa comunitària originària, (45) l'única esmentada als preceptes constitucionals o estatutaris comentats, i la normativa comunitària derivada (Reglaments i Directives, entre altres actes, que componen l'anomenat «acquis communautaire»).

D'aquesta equiparació es dedueix que la Generalitat de Catalunya pot executar tant els actes comunitaris que provenen de les institucions, com els mateixos Tractats constitutius, essent com són ambdós conjunts Dret Intern a partir de l'adhesió, respectant en qualsevol cas les regles atributives de competència vigents. (46)

Les organitzacions o agrupacions de productors agraris, com ja hem vist, es troben regulades pel Dret Comunitari Derivat mitjançant l'acte comunitari del «Reglament», directament aplicable a qualsevol Estat Membre, segons l'Reglament 189 del Tractat CEE.

No repetirem ací els fonaments jurídics del principi de supremacia del Dret Comunitari sobre el Dret Nacional, ni els de l'efecte directe d'algunes de les seves normes. La doctrina els ha estudiats i comentats molts cops en relació amb llur aplicació prevalent sobre les disposicions estatals. (47)

Recordem simplement que els Reglaments són, en principi, resolucions *self executing*, que no necessiten actes normatius o administratius estatals posteriors que desenvolupin o apliquin la decisió comunitària, ja que són complets per ells mateixos. (48) Això no implica que les Administracions estatals no puguin desenvolupar un Reglament si aquest, com és el cas per exemple del Reglament 1360/78, no exhaurix el seu objecte normatiu i fa remissió expressa en diferents articles al Dret Intern dels Estats, aplicable a Espanya segons el sistema de distribució competencial vigent.

4.2 Competències de la Generalitat de Catalunya en matèria d'organitzacions de productors agraris a partir de l'adhesió

El Reial Decret 2168/81 de 20 d'agost (49) sobre el traspàs de serveis de l'Estat a la Generalitat de Catalunya en matèria d'indústries agràries i comercialització, i normalització i tipificació d'origen de productes agraris, al seu segon annex, apartat B) atribueix a aquesta institució, dins el seu àmbit territorial, la «promoció, tramitació, qualificació, registre, vigilància i inspecció de les Agrupacions de Productors Agraris regulades per la Llei 29/72 de 22 de juliol».

No és casualitat doncs que, segons el caràcter estructural del reglament 1360/78, sigui precisament també aquest llistat de competències l'atribuït al Dret Intern pel mateix Reglament. La coincidència és pràcticament total. Aquesta argumentació és igualment vàlida per al conjunt de Reglaments específics que regulen les organitzacions de productors de determinats sectors. Malgrat els indubtables lligams que tenen amb les respectives Organitzacions Comunes de Mercat, el mateix objectiu que els dona vida, l'estabilització dels mercats agrícoles mitjançant la concentració de l'oferta i l'adaptació en comú a les exigències del mercat, té un clar component estructural.

S'ha de distingir en aquests Reglaments sectorials, com el Reglament 1360/78, dues vessants totalment diferents: a) d'una part, la pròpia funció en la regu-

lació dels mercats que tenen encomanada les organitzacions de productors d'alguns sectors, àmbit en el qual l'Administració central és plenament competent i, en concret, el S.E.N.P.A; (50) b) d'una altra part, la política de foment de les organitzacions de productors mitjançant la subvenció de llurs despeses de manteniment i inversió, així com la regulació de llur constitució i funcionament, que és, en darrer terme, la matèria específica del Decret de traspasos.

Referma aquesta distinció el mateix Pressupost Comunitari que, sense deixar d'atribuir al F.E.O.G.A.-Garantia les diferents mesures de gestió de les Organitzacions Comunes de Mercat, inclou dins una mateixa partida pressupostària a càrrec del F.E.O.G.A.-Orientació (51) els Reglaments relatius a les organitzacions de productors: 1360/78 (general), 1035/72 (fruites i hortalisses) i 389/82 (cotó).

No creiem, a més, significatiu que, amb un redactat poc adequat, el Reial Decret de traspasos faci referència expressa a «les agrupacions de productors sota la Llei 29/72», com ho demostra l'assimilació posterior que ha realitzat l'Administració central en algun sector (52) entre aquelles agrupacions i les noves organitzacions de productors, mitjançant un procediment formal mínim. Actuarà alhora ací el principi de la prevalença del Dret Comunitari. (53)

Els Articles 12 i 27.3 de l'Estatut català, ja comentats, atorguen a la Generalitat de Catalunya el títol competencial, especial i prevalent, suficient per al desenvolupament del Dret Comunitari en matèria de foment de les organitzacions de productors.

Sembla evident que, llevat dels extrems més endavant assenyalats, no és defensable en aquest àmbit, ni amb caràcter supletori, l'existència d'una normativa intermèdia estatal per a l'execució de l'escàs marge d'actuació que deixen el Reglament 1360/78 i la resta d'actes comunitaris sectorials. D'altra manera hi hauria el perill d'una duplictat normativa i un encavalcament de recursos financers sobre idèntiques matèria i territori, amb els consegüents conflictes competencials.

En aquest sentit el punt més problemàtic i dubtós que es planteja és el de saber quina Administració té l'habilitació normativa per a la fixació dels requisits mínims que justifiquin una «activitat econòmica suficient». Aquesta matèria és perfectament enquadra dins les bases de la planificació econòmica, competència de l'Administració central, segons l'Article 149.1.13 de la C.E. i l'Article 12.1 de l'Estatut català. Tanmateix sembla que aquesta problemàtica es troba ja resolta en gran mesura pel Dret Comunitari.

Així, quan el Reglament 2088/80 de la Comissió exhaureix aquest objecte normatiu en establir rígidament per als territoris d'aplicació del Reglament 1360/78 les superfícies mínimes de conreu, els volums de negoci i producció i el nombre de membres, en sostrau ja la determinació a la competència estatal. (54) Quelcom de similar passa amb el Reglament 389/82 sobre les organitzacions de productors del sector del cotó, que estableix a l'article 2.b els seus respectius mínims. O amb el Reglament 1696/71 sobre el sector del llúpol, que, mitjançant els articles 7.3.c, 7.5 i 20, deixa a la Comissió el concretar «aquesta activitat econòmica suficient». D'altra banda, a l'important sector de les fruites i les hortalisses, de la generalitat dels termes emprats al Reglament 1035/72, Títol II, sembla traslluir-se la voluntat comunitària que el reconeixement de les organitzacions de productors per part dels Estats es faci amb els criteris més laxos possibles. (55)

En conclusió, a part del sector hortofructícola, amb la seva indeterminació normativa, aquesta temàtica de aquí ha de fixar els requisits mínims que justifiquin una «activitat econòmica suficient» únicament es pot plantejar, i d'una forma residual pel seu propi pes econòmic, en aquells productes de l'Annex II del Tractat de Roma per als quals, essent-los d'aplicació el Reglament 1360/78, el posterior Reglament 2083/80 de la Comissió no fixa les quantitats mínimes (casos dels farratges deshidratats, pèsols, faves i favons, llavors i sucre).

En qualsevol cas caldria preguntar-se si, determinats pel Dret Comunitari per a la major part dels productes els mínims quantitativs objecte de la competència de l'ordenació de l'activitat econòmica, atribuïda a l'Administració central, no seria més lògic de deixar a cada Comunitat Autònoma fixar les eventuais restriccions complementàries, d'acord amb les pròpies condicions estructurals de cada nacionalitat o regió. En la nostra opinió no seria convenient d'iniciar aquesta pràctica: s'arribaria així a l'establiment de diferents sostres quantitativs per a territoris autònoms sense tenir en compte les zones econòmiques homogènies, que no necessàriament coincideixen amb aquells; en altres paraules, s'atemptaria contra la mateixa unitat del mercat. (56)

En conseqüència, excepte la determinació de les condicions mínimes justificatives de l'activitat econòmica suficient de les O.P.A.S., quan sigui estrictament necessari, que seria congruent amb la lletra i l'esperit de l'ordre competencial vigent que fos realitzada per l'Administració central, la resta de matèries atribuïdes al Dret Intern pel Dret Comunitari seria clara competència de la Generalitat de Catalunya.

Destaquem, per exemple, el reconeixement i l'anul·lació de les organitzacions, la fixació de llurs condicions formals i l'aplicació dels règims de foment que hom consideri oportuns, extrems tots ells que l'esmentat Reial Decret 2168/81 de traspass de serveis en matèria d'agrupacions de productors ja atribuïa a la Generalitat.

Això fins i tot podria justificar la inserció de les agrupacions o organitzacions de productors en una ampla Llei sobre l'Agricultura Associativa que possibilitaria la regulació coherent d'una sèrie de formes associatives en expansió però encara avui poc estructurades en el nostre país (com per exemple, les agrupacions de defensa sanitària, defensa vegetal o defensa forestal, els grups de gestió, les associacions de substitució, [57], etc.) i que alhora serviria de complement a la Llei 9/85 de Modernització de l'Empresa Familiar Agrària. (58)

5. LA REGULACIÓ DE LES AGRUPACIONS DE PRODUCTORS A ESPANYA A PARTIR DEL TRACTAT D'ADHESIÓ

Com ja han manifestat molts autors l'adhesió del nostre país a les Comunitats Europees constituïa l'horitzó esperat per a l'esmena de les conegudes insuficiències de la nostra Llei 29/72 i el definitiu desenvolupament de les agrupacions de productors a Espanya. Aquest fet l'havia resultat perfectament en el seu dia Álvarez de Gómez: «el cercle viciós creat entorn de no reconèixer les funcions de les A.P.A.S. degut al seu escàs pes dins el mercat, i viceversa, sembla que serà aclarit per la nostra integració a la CEE». (59)

Tanmateix, si això de fet ha estat veritat, almenys per a determinats sectors, ho ha estat amb uns greus defectes des del punt de vista competencial i financer.

En aquest sentit és significatiu que, fins el moment present, el desenvolupament normatiu en matèria d'agrupacions de productors hagi estat pràcticament monopolitzat per l'Administració central, malgrat les ja comentades competències que tenen les Comunitats Autònomes. Les en un principi previsibles actuacions legals dels Ens Autònòmics han estat, fins avui, molt escasses: de fet fou el País Basc qui, immediatament després de l'adhesió, inaugurà l'aplicació de la normativa comunitària sobre les O.P.A.S. Però aquest ha estat el primer i únic exemple de treball normatiu dels Ens Autònòmics.

Per aquest fet no s'han presentat els en un principi previsibles perills de duplicitat normativa i encavalcament de recursos financers. La causa d'aquesta manca d'exercici de les facultats normatives de les Comunitats Autònomes creiem que és fonamentalment financera.

En constituir l'eix de les competències autonòmiques en aquest àmbit el règim de foment de les agrupacions de productors, la manca de recursos financers ha escurçat tot possible desenvolupament legislatiu. Si bé és veritat que cada nivell administratiu posseeix els seus propis mitjans financers, no són de cap manera comparables els que actualment són a la disposició de la via estatal i els que posseeix el canal autonòmic. Els volums pressupostaris són tan diferents que, a la pràctica, malgrat l'ordre competencial vigent, els ajuts per a la constitució i el funcionament de les agrupacions de productors han de restar circumscrits al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

Sobretot cal tenir en compte que hi ha una clara voluntat per part de l'Administració central d'exercitar les competències que el Dret Comunitari deixa al Dret Intern en aquesta matèria. Així ho proven les normes publicades al Butlletí Oficial de l'Estat a partir del març de 1986: Reial Decret 2712/85 de 23 d'octubre sobre agrupacions de productors agraris de cereals, Reial Decret 459/86 de 21 de febrer que regula la constitució d'agrupacions de productors de llúpol, Reial Decret 1076/86 de 2 de maig que regula la constitució d'agrupacions de productors de cotó, Reial Decret 1101/86 de 6 de juny que regula la constitució d'organitzacions de productors de fruites i hortalisses, (61) i Reial Decret 2796/86 de 19 de desembre pel qual és regulat el reconeixement de les organitzacions de productors d'oli d'oliva.

Cal destacar la diferent consideració que atorguen aquestes normes a les atribucions autonòmiques, segons el pes específic que tinguin les agrupacions a cada sector: a) el Reial Decret 459/86 per al llúpol, publicat en primer lloc, fixà exhaustivament les condicions per a la constitució de les agrupacions, que havien d'ésser justificades documentalment davant la corresponent Comunitat Autònoma (Article 4), i deixa llur reconeixement a «l'Administració competent, d'acord amb allò previst en els Reials Decrets de traspàs» (Article 5). Val a dir que aquest tractament favorable potser és explicat pel fet d'ésser la primer anorma publicada en aquest àmbit i perquè afecta únicament una Comunitat Autònoma, concretament la de Castella-Lleó. b) El Reial Decret 2712/85 per als cereals, a l'Article 4, estableix amb tots els detalls la forma jurídica que hauran de tenir les agrupacions, condicionant-la únicament al fet que «haurà de materialitzar-se en un contracte homologat per la Comunitat Autònoma corresponent quan les entitats contractants pertanyin a la mateixa Comunitat Autònoma». El canvi en el tractament, en comparació amb el cas del llúpol, és evident. c) El Reial Decret 1076/86 per al cotó segueix el model del llúpol (segurament també pel seu petit pes específic), detalla els documents a adjuntar a la instància de

sol·licitud i atorga a l'Administració competent la verificació del reconeixement de les A.P.A.S. segons les previsions efectuades als Reials Decrets de traspassos en matèria d'ordenació de l'oferta i comercialització agrària. d) En contraposició, l'Article 5 del Reial Decret 1101/86 per a les fruites i les hortalisses, que és el sector més important en matèria d'agrupacions de productors, limita les competències de les Comunitats Autònomes a la recepció de les sol·licituds de reconeixement i a llur tràmit a l'Administració central. e) En darrer terme, el Reial Decret 2796/86 per a l'oli d'oliva torna al sistema anterior i, després de relacionar la documentació a presentar davant la Comunitat Autònoma, deixa a aquesta el reconeixement de les organitzacions de productors «en concordança amb els terminis i procediments previstos a la normativa comunitària» (Article 3). (62)

Com podem comprovar, la interpretació de la normativa comunitària i de l'ordre competencial vigent realitzada en aquest camp per l'Administració central s'allunya molt de l'opinió expressada pels autors d'aquest article. El nucli competencial es vertebrava entorn de qui té la facultat del reconeixement de les agrupacions, que, en el cas del sector hortofructícol, àdhuc s'arriba a sostreure de les Comunitats Autònomes. Hom pot dir, doncs, que en general la matèria objecte de traspassa a les Comunitats Autònomes resta restringida a un dels seus aspectes.

En consonància amb aquest línia interpretativa, l'Administració central ha disposat la creació dels respectius Registres d'Agrupacions de Productors de cada sector, (63) que s'adscriuen a la Direcció General de la Producció Agrària del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

Sorprenentment, aquest sistema de distribució competencial gairebé no ha estat contestat per les Comunitats Autònomes, possiblement per la consciència d'una manca de recursos financers suficients, com ja hem comentat abans. La Generalitat de Catalunya s'ha limitat a defensar el seu dret al reconeixement de totes les agrupacions de productors a tots els sectors, d'acord amb el marc prèviament fixat per l'Administració central. Segons això, el mes de juliol de 1986 formulà requeriment d'incompetència davant el Govern de l'Estat sol·licitant la derogació de l'Article 5 i la Disposició Addicional Segona (64) del Reial Decret 1101/86, regulador de la constitució de les organitzacions de productors de fruites i hortalisses. El mes d'agost, el Consell de Ministres estimà no fonamentat l'esmentat requeriment, després de la qual cosa el mes d'octubre de 1986 fou plantejat conflicte positiu de competència davant el Govern de l'Estat. La seva Sentència permetrà almenys d'aclarir alguns dels extrems comentats en el present article des del punt de vista competencial.

Malgrat tot, creiem que una encertada i definitiva resolució de la problemàtica plantejada en matèria d'agrupacions de productors ha de venir d'un canvi radical en l'aplicació de la política d'estructures agràries al nostre país. (65) En aquest sentit, la principal responsabilitat incumbeix al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació. Cal modificar urgentment els principis sobre els quals es va desenvolupant la política socioestructural agrícola de la Comunitat a Espanya, i el primer pas podria venir amb l'esperada reestructuració del Ministeri i dels seus Organismes Autònoms, amb l'objectiu d'obtenir unes estructures més àgils i adequades al nou Estat de les Autonomies i a les exigències d'aplicació racional i efectiva de la P.A.C.

NOTES

1. **La nueva agricultura.** Editorial de Papeles de Economía, núm. 16. Madrid, 1983.
2. Les referències que hom pot consultar són molt nombroses. Per la seva generalitat i únicament referides al camp català, tenim diversos: Catalunya i la CEE. Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1982, pp. 258 i 259; i **Diagnòstic de l'Agricultura catalana davant la CEE.** Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de Catalunya, 1985 (document intern no publicat). En un sentit més específic poden ésser consultats els articles de VILLARREAL, J., **Perspectives del sector ramader català davant l'adhesió a la CEE i Possibilitats que ofereix la Comunitat Econòmica Europea als floricultors i horticultors del Maresme.** Jornades Agràries de les Comarques de Barcelona. Caixa de Pensions per a la Velleja i d'Estalvis, Barcelona, 1986.
3. Vegeu BOURRET-LANDIER, M., **La commercialisation des produits agricoles: prix, filières et marchés.** J.B. Bailière, París, 1980; i CRUZ ROCHE, P., **Empresas asociativas de Transformación y Comercialización de productos agrarios.** Papeles de Economía Española, núm. 16, Madrid, 1983, pp. 269 ss..
4. MINISTERIO DE AGRICULTURA, PESCA Y ALIMENTACION, **Acta d'adhesió d'Espanya-CEE. Agricultura.** Institut d'Estudis Agraris, Pesquers i Alimentaris, Madrid, 1985.
5. BOE 24. L'ur Reglament general fou aprovat pel Decret 1951/73 de 26 de juliol (BOE 17.8.1973). Els productes i mínims exigibles per a recollir-se a la Llei d'Agrupacions de Productors foren regulats mitjançant el Decret 2178/73 de 26 de juliol (BOE 20.9.1973). Ambdós Decrets foren derogats i substituïts pel Decret 698/75 de 20 de març (BOE 85 de 9.4.1975). Abans de l'adhesió aparegueren dues regulacions específiques sectorials: el R.D. 1706/84 de 30 d'agost sobre determinació de mínims exigibles als productors hortofrutícoles (BOE 227 de 21.9.1984) i el R.D. 2155/85 de 23 d'octubre per al sector dels cereals (BOE 279 de 21.11.1985).
6. Per al desenvolupament associatiu al nostre país vegeu el número monogràfic de la revista «El campo» del Banc de Bilbao, **Experiencias asociativas en el sector primario**, núm. 97 de gener-març de 1985, especialment l'article dedicat a les A.P.A.S., de OTEILZA GIL, E., **Agrupaciones de productores agrarios.** ¿Qué son las A.P.A.S.?, pàg. 15 ss.
7. CRUZ ROCHE, P., **Situación actual i posibilidades de crecimiento de las Empresas asociativas de Transformación y Comercialización de Productos Agrarios.** Instituto de Estudios Agrarios, Pesqueros y Alimentarios, 1984.
8. El 1986 hi havia constituïdes 140 A.P.A.S., la majoria de les quals (40%) eren a Catalunya i al País Valencià, sota la distribució següent: 40 d'hortícoles, 52 de fructícoles, 25 de citrícoles, 22 de ramaderes, 5 de fruits secs i 2 d'olives de taula.
9. Per a una anàlisi més aprofundida d'aquestes causes, consulteu (a part del llibre de CRUZ ROCHE, P., esmentat a la nota [7]) ÀLVAREZ GÓMEZ, J., **Las agrupaciones de productores agrarios hortofrutícolas**, Revista de Estudios Agrosociales núm. 127, abril-junió 1984, i CAMILLERI LAPEYRE, A., a l'estudi col·lectiu **La agricultura española ante la CEE.** Instituto de Estudios Económicos, 1984, pp. 127 ss; ambdues anàlisis són referides exclusivament al sector hortofrutícola.
10. Reglament 729/70. DOCE L 94 de 28.4.1970.
11. Creats per la Llei d'Orientació Agrícola de 8 d'agost de 1962, posteriorment modificada per la Llei 678 de 6 de juliol de 1964, l'Ordenança 811 de 22 de setembre de 1967 i la Llei 52 de 4 de juliol de 1980.
12. En aquest sentit cal esmentar com un exemple a seguir la constitució, el mes d'agost de 1984, del primer Centre Interregional d'Aragó i Catalunya d'Associacions de Productors Agraris, amb 49 A.P.A.S. de les províncies de Girona, Lleida, Tarragona, Saragossa i Osca.
13. DOCE C 51 de 20.3.1967; DOCE C 70 de 12.6.1970; DOCE C 75 de 26.7.1971; DOCE C 146 de 22.6.1977; i DOCE C 139 de 14.6.1978.
14. DOCE L 166 de 23.6.1978, modificat posteriorment pel Reglament 3086/81 amb motiu de l'adhesió de Grècia (DOCE L 310 de 30.10.1981), 3827/85 amb motiu de l'adhesió de Portugal (DOCE L 372 de 31.12.1985), 2224/86 amb motiu de l'adhesió d'Espanya (DOCE L 194 de 17.7.1986) i 1760/87, amb la darrera reforma de la política socioestructural (DOCE L 167 de 26.6.1987).
15. A l'actualitat es manté al nostre país el terme «agrupacions de productors agraris» pràcticament per a la pràctica totalitat de sectors, excepte la pesca, les fruites i les hortalisses i l'oli d'oliva, que han aconseguit el terme «organitzacions de productors» del Dret Comunitari.
16. Pesca: Reglaent 2141/70, DOCE L 236 de 27.10.1970; Llúpol: Reglament 1696/71, DOCE L 175 de 4.8.1971; Hortofruticultura: Reglament 1035/72, DOCE L 118 de 20.5.1972; Cucs de seda: Reglament 707/76, DOCE L 84 de 31.3.1976.
17. Cotó: Reglament 389/82, DOCE L 329 de 20.11.1987, recentment modificat pel Reglament

- 3465/87, DOCE L 329 de 20.11.1987; Pesca: Reglament 3796/81, Reglament 379 de 31.12.1981; Reglament 1771/82, DOCE L 197 de 6.7.1982, i Reglament 3140/82m DOCE L 331 de 26.11.1982.
18. Val la pena d'esmentar que, malgrat que el Reglament 1360/78 amplia la base territorial d'actuació, un primer projecte arribà a considerar tot el territori de la Comunitat com a objecte d'aplicabilitat.
 19. Un excel·lent estudi sobre el tema, convertit ja en un clàssic, és el BLUMANN, C., **Les organitzacions de producteors et la politique agricola de la CEE**. Revue de Droit Rural núm. 127 d'octubre de 1984. Hi ha traducció al castellà a la Revista de Estudios Agrosociales núm. 133 d'octubre-desembre de 1985.
 20. DOCE L 167 de 26.6.1987.
 21. Ambdós publicats al DOCE L 203 de 5.8.1980.
 22. DOCE L 171 de 28.6.1978.
 23. Vegeu nota 10.
 24. Hom pot veure en aquest sentit, CASANOVAS BUGAL, A, **Cien años de cooperativismo**. «El Campo» núm. 95, juliol-setembre 1984, Banc de Bilbao, pp. 54 a 56, i S.E.A. **El asociacionismo económico-agrario en España**. **Semblanza histórica**. «El Campo», gener-març 1985, Banc de Bilbao, pp. 3 a 10.
 25. Vegeu l'Article 3 del Reglament 1760/87, ja esmentat a la nota 20.
 - 26 i 27. Article 3 del Reglament 2224/86, DOCE L 194 de 17.7.1986. Per al cas especial de les Illes Canàries, cal consultar el Reglament 2915/86, DOCE L 274 de 24.9.1986.
 28. Com a Reglaments específics. Els Reglaments de base sectorials han estat ja esmentats a les notes 16 i 17. Les darreres modificacions efectuades a aquestes normes són les següents: Sector hortofrutícola, Reglament 1351/86, DOCE L 119 de 8.5.1986; sector del llúpol, Reglament 3800/85, DOCE L 367 31.12.1985; sector del cotó, Reglament 3465/87, DOCE L 329 de 20.11.1987, i sector pesquer, Reglament 3140/82, DOCE L 31 de 26.11.1982.
 29. El Reglament 1760/87 (vegeu nota 20), afegeix a l'anterior redactat de l'Article 6.1.b la facultat de dictar regles comunes de producció en matèria de qualitat dels productes o per a l'ús de pràctiques biològiques.
 30. Aquest apartat també ha estat modificat pel darrer Reglament 1760/87 en el sentit ja comentat a l'epígraf 3.3.7 del present estudi.
 31. Vegeu nota 22. El cas del MMB és excepcional.
 32. DOCE L 30 de 20.4.1962.
 33. Molt diferent fóra que, com seria normal, la decisió comportés la nul·litat *ab initio* dels actes.
 34. Aquest apartat ha estat lleugerament modificat pel darrer Reglament 1760/87. Com més endavant comentem a l'epígraf 4.2 del present article, alguns Reglaments sectorials també determinen aquests mínims, directament o indirectament: Article 2.b del Reglament 389/82, i Articles 7.3.c, 7.5 i 20 del Reglament 1696/71.
 35. DOCE L 203 de 5.8.1980.
 36. Segons l'Article 10, el muntant d'aquests ajuts per al primer, segon i tercer any seran com a màxim iguals al 3, 2 i 1% del valor dels productes comercialitzats, i no podran superar el 60, el 40 i el 20% respectivament de les despeses reals de constitució i funcionament administratiu. El Reglament 2084/80 de la Comissió (DOCE L 203 de 5.8.1980) defineix, segons allò establert a l'Article 11 del Reglament 1360/78, el concepte de «despeses reals de constitució i funcionament administratiu» per al càlcul dels límits de l'ajut. El Reglament 1760/87, tants cops esmentat, afegí per a les organitzacions de productors posteriors a l'1 de juliol de 1985 la possibilitat d'obtenir en els cinc anys posteriors al seu reconeixement el 5, el 5, el 4, el 3 i el 2% del valor de llur producció en concepte d'ajut, sense altre límit que el de no superar les despeses reals de constitució i funcionament administratiu.
 37. Article 3 del Reglament 2224/86, ja esmentat. Òbviament, a les organitzacions de productors del nostre país constituïdes després de l'1 de juliol de 1985 els serà aplicable el règim previst al Reglament 1760/87, comentat a la nota anterior.
 38. Sobre el règim comunitari dels ajuts nacionals, vegeu: COMMISSION CEE, **Aides nationales et politique agricole commune**, 1982. L'Europe Verte núm. 191; MARCHESINI G., **Aiuti Nazionali e comunitari in agricoltura**, 1985. Rivista di Politica Agraria, Any III, núm. 2, juny; MASSOT, A., **Las ayudas estatales a la agricultura en la Comunidad Económica Europea**, 1986. Agricultura y Sociedad núm. 34, gener-març 1985; EPPE, F., **La política comunitaria de las ayudas estatales en agricultura**. Boletín de Información Extranjera núm. 4-5, juliol-octubre 1986; COMISION CEE, **La politique de concurrence en agriculture**, 1987, L'Europe Verte núm. 221.
 39. Vegeu nota 20.
 40. Sentència 1/82 de 28 de gener. Recordem també la Sentència 125/84 de 20 de desembre quan

- declara: «l'Article 149.1.13 de la Constitució espanyola no pot ésser (...) interpretat de forma que buidi tota competència comunitària dotada d'una certa dimensió econòmica, la qual cosa equivaldria a buidar tot el bloc de competències assumides per les Comunitats...».
41. Vegeu en aquest sentit MANGAS MARTÍN, A., *Derecho Comunitario Europeo y Derecho Español*. Ed. Tecnos, 1986, pp 45 a 52; i MUÑOZ MACHADO, S., *El Estado, el Derecho Interno y la Comunidad Europea*. Ed. Civitas, 1986, pp. 201 a 210.
 42. Vegeu els llibres ja esmentats de MANGAS MARTÍN, A. a les pàgines 179 a 182, i de MUÑOZ MACHADO, S. a les pàgines 97 a 104.
 43. Entre altres, per exemple, Sentències 26/82 de 24 de març, o 58/82 de 27 de juliol. Consulteu, a més, en aquest sentit GARZON CLARIANA, C. i altres, *L'execució del Dret Comunitari Europeu a Espanya i les competències de les Comunitats Autònomes*, al llibre col·lectiu *L'aplicació del Dret de la Comunitat Europea pels organismes subestats*. Institut d'Estudis Autònoms de la Generalitat de Catalunya, 1986, pp. 207 ss.
 44. Aquest Article 93 diu així: «Mitjançant una Llei Orgànica es podrà autoritzar la celebració de Tractats pels quals hom atribueixi a una organització o a una institució internacional l'exercici de competències derivades de la Constitució. La garantia del compliment d'aquests Tractats i de les resolucions emanades dels organismes internacionals o supranacionals titulars de la cessió correspon segons els casos, a les Corts Generals o al Govern». Consulteu, respecte a això, MANGAS MARTÍN, A. (*op. cit.*), pp. 83-84 i 97 a 114.
 45. Ho confirma el mateix Article 2 de l'Acta d'Adhesió: «Des del moment de l'adhesió, les disposicions dels Tractats originaris i els actes adoptats per les institucions de les Comunitats abans de l'adhesió obligaran els nous Estats Membres i seran aplicables en aquests Estats sota les condicions previstes en aquests Tractats i la present Acta». En aquest mateix sentit s'ha manifestat la doctrina espanyola i comunitària, així com la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la CE.
 46. Segons l'Article 27.3 de l'Estatut català i l'Article 5 del Tractat CEE. La jurisprudència comunitària ho ha considerat així en diferents sentències. Per exemple a la Sentència de 17 de desembre de 1970, *Afer Scheer/Einfuhr - und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel* (Rec. 1208/70): «...els Estats Membres estan obligats a prendre totes les mesures legislatives, reglamentàries i administratives necessàries per a donar ple efecte als Reglaments Comunitaris».
 47. Entre altres obres i autors: LUIS, V., *L'ordre jurídicque communautaire*. Perspectives européennes, 1979, pp. 52; RUILOBA, E., *Las competencias económicas del Estado y de las Comunitats Autònomes ante el futuro ingreso de España en el Mercado Común Europeo*, dins el llibre col·lectiu «La distribución de competencias entre el poder central y las autonomías territoriales en el Derecho Comparado y en la Constitución española». Instituto de Estudios Económicos, 1980, pp. 417 ss; PLENDER/PÉREZ SANTOS, *Introducción al Derecho Comunitario Europeo*, Ed. Civitas, 1984, pp. 56 a 78; AUTORS DIVERSOS, *Treinta años de Derecho Comunitario*. Perspectivas Europeas, 1984, pp. 119 a 159; ISAAC, G., *Manual de Derecho Comunitario General*, Ed. Ariel, 1985, pp. 175 a 212; MANGAS MARTÍN, A., *Derecho Comunitario Europeo y Derecho Español*, Ed. Tecnos, 1986, pp. 70 a 124; MUÑOZ MACHADO, S. *El Estado, el Derecho Interno y la Comunidad Europea*, Ed. Civitas, 1986, pp. 127 a 177; GARZON CLARIANA, G. i altres, *L'execució del Dret Comunitari Europeu a Espanya i les competències de les Comunitats Autònomes*, al llibre col·lectiu «L'aplicació del Dret de la Comunitat Europea pels Organismes Subestats». Institut d'Estudis Autònoms de la Generalitat de Catalunya, 1986, pp. 210 a 212.
 48. Ho ha reconegut expressament l'Administració central en algun dels Reials Decrets publicats per a la regulació de les agrupacions de productors: «...Per a facilitar la comprensió del text, el present Reial Decret reproduïx parcialment alguns preceptes dels Reglaments Comunitaris, sense perjudici de l'aplicabilitat directa dels mateixos a Espanya»; o al Reial Decret 1101/86 per a les organitzacions de productors de fruites i hortalisses quan diu: «Cal considerar, d'altra banda, que si, per assegurar la coherència i comprensió del text, el present Reial Decret reproduïx parcialment algunes disposicions dels Reglaments Comunitaris, això no afecta de cap manera l'aplicabilitat directa d'aquests a Espanya».
 49. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya núm. 184, de 7.10.1981.
 50. Vegeu per exemple l'Article del Reial Decret 2340/86 (BOE 267 de 7.11.1986) sobre l'Organització del mercat del sector de les fruites i les hortalisses.
 51. Pressupost General per a l'exercici 1987. DOCE L 86 de 30.3.1987. Capítol 33: F.E.O.G.A.-Orientació. Accions estructurals lligades a organitzacions comunes de mercat. Article 330. F.E.O.G.A.-Orientació. Organitzacions de productors.
 52. Vegeu l'Ordre de 7 de juliol de 1986 (BOE 169 de 16.7.1986), per la qual s'estableix el procediment que han de seguir les Agrupacions de Productors Agraris reconegudes segons la Llei 29/72

- per a poder acollir-se a allò establert al R.D. 1101/86, pel qual hom regula la constitució d'organitzacions de productors de fruites i hortalisses; i l'Ordre de 25 de novembre de 1986 (BOE 285 de 28.11.1986), per la qual hom estableix normes complementàries de la disposició transitòria del Reial Decret 1101/86, de 6 de juny.
53. Consulteu en aquest sentit MUÑOZ MACHADO, S. (*op. cit.*) pàg. 102, i MANGAS MARTÍN, A. (*op. cit.*), pp. 253-254.
 54. Quant a les organitzacions de productors del sector pesquer, aquesta matèria no és esgotada per la normativa comunitària que, mitjançant l'Article 2 del Reglament 2062/80 de 31 de juliol de la Comissió, modificat pel 1993/84 de 12 de juliol, permet expressament la fixació d'incrementos per als volums mínims per part dels Estats si les condicions regionals ho exigeixen. El R.D. 337/86 de 10.2.1986 (BOE 43 de 19 de febrer), que regula el procediment per al reconeixement per l'Estat de les Organitzacions de la pesca i llurs federacions, en fixa aquests volums mínims de producció entra en un clar conflicte de competència amb les normes de les Comunitats Autònomes, com és el cas del País Basc, que ja amb anterioritat els havia determinats (B.O. del País Basc, núm. 11, de 20 de gener de 1986).
 55. No és casualitat que hagi en aquest sector on s'hagin plantejat més problemes, com veurem més endavant a l'apartat següent. D'una altra banda, és significatiu que siguin les organitzacions de productors de fruites i hortalisses les úniques esmentades a l'Acta d'Adhesió (Article 133). Caldria, a més, que, per raó del període transitori pactat, durant els primers quatre anys continuarà essent, el S.E.N.PA.-FOR.P.P.A qui efectuarà les eventuais intervencions de retirada, tradicionals en aquest mercat. I a l'inici de la segona fase (1990), aquestes intervencions hauran d'ésser obligatòriament realitzades pels mateixos productors organitzats, d'acord amb la casuística prevista a la mateixa Organització Comuna de Mercat.
 56. Per exemple, al cas hortofructícola, no sembla lògic de trencar la zona fructícola de la Plana de Lleida (amb el Segrià, l'Urgell i la Ribera del Cinca), o la zona citrícola de les comarques del Sud de Tarragona (que tenen la seva continuació natural a Castelló).
 57. Aquests dos darrers tipus són expressament esmentats al Reglament 797/85 sobre la millora de l'eficàcia de les estructures agrícoles (DOCE L 93 de 30.30.1985), que instaurà l'anomenada «nova política d'estructura de la Comunitat». Posteriorment, el Reglament 1760/87 (DOCE L 167 de 26.6.1987) ha reforçat aquesta nova línia d'actuació.
 58. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 548, de 10.6.1985.
 59. Vegeu nota 9.
 60. Fou doncs el Decret 387/85 de 30 de desembre de 1985 (B.O. del País Basc, núm. 11, de 20.1.1986) qui inaugura l'aplicació de la normativa comunitària en matèria d'O.P.A.S. a Espanya, però solament per al sector pesquer, de tots conegut amb títols competencials molt diferents als de les organitzacions de productors agraris o ramaders.
 61. Complementat més tard per l'Ordre de 7 de juliol de 1986 (BOE 169 de 16.7.1986), R.D. 2340/86 (OE 267 de 7.11.1986), i l'Ordre de 25 de novembre de 1986 (BOE 285 de 28 de novembre de 1986).
 62. Complementàriament, l'Article 5 del mateix R.D. 2796/86 deixa la definició de les regions econòmiques esmentades a l'Article 9.1 del Reglament 2261/84, a les Comunitats Autònomes.
 63. Article 4 del R.D. 2796/86 sobre organitzacions de productors d'oli d'oliva (BOE 27 de 31.1.1987) i les Ordres de 9 de març de 1987 (BOE 61 de 12.3.1987) per a la creació dels Registres de les Agrupacions de productors de cotó, llúpul i fruites i hortalisses.
 64. Aquests preceptes diuen així: «Article 5. Les sol·licituds per al reconeixement com a Organitzacions de Productors de fruites i hortalisses seran presentades davant les Comunitats Autònomes, les quals remetràn els expedients a l'Administració de l'Estat per a llur resolució (...). El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació decidirà sobre la concessió o la denegació...». «Disposició Addicional Segona. El Ministeri de Agricultura, Pesca i Alimentació reconeixerà com a Organització de Productors aquelles Entitats sol·licitants que, complint els requisits establerts al Reglament 1035/72 (CEE), no siguin constituïdes com a Societats Cooperatives o Societats Agràries de Transformació». En consonància amb el conflicte positiu de competència plantejat, la Generalitat de Catalunya ha arribat a publicar en el seu Diari Oficial els llistats d'agrupacions de productors de fruites i hortalisses reconeguts dins el seu àmbit territorial (Ordre de 12 de novembre de 1986, Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 773 de 1.12.1986).
 65. Vegeu en aquest sentit MASSOT, A., L'aplicació de la nova política d'estructures agràries comunitària a Catalunya. Maig 1987, Autonomies, Revista Catalana de Dret Públic, núm. 6.